

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 18

Ljubljana,
28 aprila
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račan poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Zahvala Nj. Vel. Kralja

Povodom pozdrava, koje je Nj. Vel. Kralju uputila II redovna glavna skupština Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, i zamjenik starešine Saveza brat E. Gangl primio je od g. Ministra Dvora sledeću zahvalu Nj. Vel. Kralja:

Beograd, 14 aprila 1932.

Gospodine!

Njegovo Veličanstvo Kralj primio je sa zadovoljstvom odaslane sokolske pozdrave, koje ste podneli Njegovom

Veličanstvu Kralju i Njegovom Kraljevskom Visočanstvu Nasledniku Prestola prilikom druge redovne godišnje skupštine Sokola kraljevine Jugoslavije.

Po najvišem nalogu čast mi je izraziti zahvalnost Vama i učesnicima skupštine, kao i toplu želju Njegovog Veličanstva Kralja za istrajni rad Sokolstva na svestranom napretku našega naroda.

Ministar Dvora,

B. J. Jevtić.

Ideje novoga vremena i Sokolstvo

Stara je i duboka misao sažeta u rečima: »Ideje vladaju svetom ili ga bacaju u haos«. Ako bacimo jedan letimičan pogled preko vekova istorije čovečanstva, pa posle toga razmislimo o onim silama koje su pokretale ljude, koje su davale mah akciji, koje su bile spiritus movens svih kultura i civilizacija, videćemo da su to uvek bile velike misli, velike ideje. One su ili proizlazile iz uma pojedinih velikih ljudi ili sazrevale kao spontani plod vremena i prilika. Ja bih rekao, da je ovaj drugi slučaj mnogo češći, veći i značajniji: upravo da se na njega u osnovi sve svodi: on je dakle jedini. Prilike, bilo političke, ekonomske ili socijalne, radale su ili stvarale ideje, a njih su samo formulisali pojedinci. Kada su vlastodršci rimske imperije tonuli u izobilju uživanja, trunuli i gušili se u raskoši, tada su istovremeno tonuli i gušili se na drugoj strani milioni sirotih i prezrenih u bedi i sirotinji. Ovim bolovima nije bilo leka na zemlji i to je bio uzrok da se duh čovekov digao sa zemlje na nebo. Digle su ga, patnjama prouzrokovane, večne ideje pravde i dobra, koje je Nazarećanin doneo među ljude.

Ideja jednakosti, bratstva i slobode donela je veliku revoluciju u Francuskoj i preko nje sve moderne demokratije u svetu.

Da se dugo ne zadržavamo van naših sokolskih redova, upitajmo se: Gde je klica sokolske ideje? Ja bih rekao, ne u Tyrševoj glavi, nego u prilikama, u kojima je Tyrš živeo i delao. Talas slobodne misli, pokrenut februarskom revolucijom, kad je ugušen, u Evropi nastale su vrlo teške prilike. Mnogi su narodi tlačeni i odnarođivani; pa i braća Česi su tada doživeli teške dane. Tada u tim teškim prilikama Tyršu se rada ideja o Sokolstvu. Podiće u svome narodu nivo kulture duha i tela, pa u takve ljude sejati velike misli o slobodi i stvaranju. Ova se je ideja u Tyrševom duhu sjajno iskristalivala. Soko, simbol viteštva, hrabrosti i pravičnosti u našoj poeziji — postaje po Tyršu simbol njegove ideje. Stvara se ideja Sokolstva.

Ideologija Sokolstva već je sadržana u njegovom simboličkom imenu. Ali da bi došli u značaj sokolske ideje za nas Jugoslavane, učinimo kratak osvrt na naš narod pre velikih ratova i ujedinjenja. Upravo zadržimo se kratko samo na srpskom delu našega naroda.

Kad uzmemo da ideje vladaju svetom, onda će i pojedini narodi biti tim pre vezani za pojedine ideje, njihove specifične. One su to koje daju jednome narodu najveći impuls i određuju glavni pravac rada i mišljenja.

Možda najveća tragedija, koja se dogodila srpskome delu našega naroda bila je izgubljena bitka na Kosovu. Tu je podriven ugaoni kamen državne zgrade, koja se posle lako rušila i srušila. Udar je bio težak i smrtonosan, kako za politički, tako i za društveni i kulturni život i napredak. Prirodno je bilo očekivati, da porobljeni narod pod zlom upravom sirovoga osvajača padne u depresiju; očajavajući i plaćujući nad svojom tragedijom kroz ve-

kove robovanja izgubi svoju individualnost i nacionalnu svest. Međutim, dogodilo se nešto sasvim suprotno. Vizionarska duša narodnog gušara stvorila je legendu o Kosovu, obavila je velom tajanstvene veličine, i stavila je, kao jedinstvenu zastavu porobljenoga naroda, na čelu kupolu njegovoga neba. Ta svetla zastava imala je da okuplja duhove, da ih napaja veličinom pregalaštva predaka im, i da im otvara neutojivu žed za slobodom. Vekovi su prolazili, teške i mučne dane tavorio je naš narod. Ali ideja kosovske tragedije, koja je sada postala opomena osvete i simbol slobode, bivala je sve jasnija, svetlija i određenija; i sve duše jednoga naroda vezala je i zagospodarila njima.

Veliki događaji, čiji smo mi savremenici, doneli su ostvarenje kosovske ideje; ispunjen je kosovski amanet. Završetak velikoga rata doneo je mnogim narodima ostvarenje vekovnih ideala — političke slobode, pa i nama. Ali silne perturbacije u oblasti materijalne i duhovne kulture donele su i nešto drugo teže i opasnije. Donele se poremećaje svih vrednosti, pomutile pojmove veličina i svetinja — u kratko, mnoge ideje, vodilje sveta zamjenjene su haosom.

Naša ideja oslobođenja i ujedinjenja — kosovski zavet — ostvarena je. Trebalo je zaminiti drugom koja će ujediniti duh nacije, zavladati njime i voditi ga. Ali mi Jugoslaveni u posleratnim prilikama teško smo se snalazili. Bilo je i svesnih i nesvesnih grešaka i lutanja, ali je bilo i dobromernih pokušaja da se izradi jedinstvena ideologija jugoslovenska. Soko, kao idejna organizacija bio je prvi, koji je svesno i istrajno, još od početka života u novoj slobodnoj domovini podvlačio i zastupao jedinstvenu ideju jugoslovenstva. Ovakove stvari uvek teško prodiru i teško se afirmiraju. Mnogima su nejasne, a mnogi ih zlonamerno prevlače zaboravom. Ali kako su se mutne posleratne prilike razbistravale, to je uporedo s tim išlo i okupljanje sve većeg broja ljudi oko jedne ideje, koju je već Sokolstvo držalo kao zastavu. Kad je dočimje ova ideja i znatno pojačana pravcem državne politike, time je naše Sokolstvo dobilo satisfakciju za svoj rad i istrajnost.

Danas, u doba kada najveći umovi traže leka opštoj svetskoj krizi u intelektualnoj akciji i podizanju moralnih vrednosti čoveka, danas naše Sokolstvo ima da podvostruči svoju akciju i dosadašnji rad. Osnovnu ideju Sokolstva preplesti sa idejom jugoslovenstva, učiniti je jasnom i pristupačnom duhu narodnom; i staviti je kao sim-bol zavetne misli, kao idejnu zastavu na nebo jugoslovensko, kao što nekada beše ideja Kosova. Osnovna ideja Sokolstva jest stvoriti Sokola i Sokolice fizički zdrava, lično hrabra, plemenita i visoko moralna — to su sve najviše vrline! A takvi članovi zajednice učiniće samo najveće usluge toj zajednici. Kad jugoslovenski Sokoli i Sokolice budu svi u svoj duh i telo usadili vrline sokolske ideje, pa takve svoje vrline i sposobnosti stavili u

službu Jugoslavije i okupili se oko osnovne ideje jugoslovenstva, onda će dati najljepši prilog opštoj kulturi jugoslovenstva, slovenstva i čovečanstva. Potrebno je u ovome teškom, ali velikom vremenu, da se u sokolske redove okupe svi Jugoslaveni — svesni da su pozvani svi da izgrađuju novu, veliku kulturu Jugoslavena, i za sve slabo urađeno da su sami odgovorni pred sadašnjicom i budućnošću... Zavezna misao Kosova imala je jednu veliku opomenu za one koji su se zaboravljali ili pokazivali slabi: »Zar ti da svetiš Kosovo?« Ta se opomena mogla čuti u kolibama i kućicama pastira i ratara isto kao i u kućama onih na vrhovima društva. To je bio najteži ukor, najmoćnije sredstvo narodne pedagogije, čiji su vaspitanici sjajno po-

ložili sve ispite od 1912—1918 godine. Danas svi pravi Sokoli, okupljeni oko naše velike ideje, ne smeju nikako dozvoliti da im se može prebaciti: »Zar ti da ostvaruješ ideju jugoslovenstva i Sokolstva?« Ili ako je čuje, da je primi kao zadnju i najveću opomenu, iza koje dođazi popravka i volja, sva volja za rad na ideji kojoj služimo.

Eto, tu osnovnu misao stvaralštva i lične odgovornosti i ponosa neka svaki Soko i Sokolica smatra kao svoju zastavu, kao ideju vodilju, kao najveći svetionik u luci spasa, gde nas mnogi šareni i sumnjivi fenjerčići mame na pečinu u naručja neizvesnosti, pa možda i propasti.

Obrad M. Ciemil,
Sv. Nikola (Vardarska banovina)

Šta bi još valjalo uraditi pre polaska u Prag

Celokupna sokolska i ostala štampa donosi nam vesti o pripremama za IX svesokolski slet, koji će se ove godine održati u Pragu. Iz tih vesti možemo tek da nazremo, koliko napora i koliko požrtvovanja ulaze se u te pripreme za ovu sveslovensku manifestaciju, koja ima da bude živa slika našeg rada i naših ideala.

Ovaj grandiozni slet svog Sokolstva imaće u prvom redu zadatak da manifestuje sveslovensku slogu, bratstvo i jednakost. Imaće, zatim, da prikaže celom svetu mogućnost života i opstanka u čovečanskim sporazumima, bez teških i velikih štetnih potreba, koji čovečanstvu nikada ne donesoše trajnu sreću i blagostanje. Sokolstvo i ovom prilikom ima da se prikaže kao pionir i pregalač ka najuzvišenijim idealima čovečanstva, za kojima svi narodi žude: ka miru, slozi i ljubavi među narodima.

Na ovom našem sveslovenskom zboru biće prisutne i mnogobrojne delegacije stranih naroda. Mi smo pozvani, da i pred nama samima i pred predstavnicima celog sveta, pokažemo da smo dostojni nosioci tih najuzvišenijih ideala čovečanstva, da su nam se samo mišice snažne, već da su u nama skoncentrisane i sve odlike čoveka-brata. Na ovom sletu svaki Soko pojedinač, sam za sebe, svojim primernim vladanjem i držanjem i van stroja, ima dostojno da reprezentuje celokupno naše Sokolstvo. Prema tome, na ovaj slet imali bi da idu samo oni, za koje se pouzdano zna, da će biti dostojni predstavnici Sokola kraljevine Jugoslavije, a to će reći: pravi i istinski Sokoli.

Možda ovo zvuči malo neskladno za naše urodene osećaje, da je svaki Soko jednak i da među nama ne bi smelo biti nikakvog razlikovanja i izdvajanja. Ali, na žalost, to se danas mora da kaže, jer, kako je to već u više mahova i ovdje bilo izneseno, mi danas u našim redovima imamo takvo šarenilo, da se je u njemu veoma teško snaći. Poznato je, i o tome je također već dosta pisano, da je u poslednje vreme u naše redove stupilo mnoštvo novog članstva, među kojim mnogo bez potrebnih preduslova, bez ljubavi i istinskih osećaja za Sokolstvo.

Mnogo ih je stupilo u naše redove iz svih mogućih drugih, samo ne iz sokolskih pobuda. Ima ih, n. pr., koji su »Sokoli« samo po tome, što su uplatili članarinu i eventualno »reskirali«, pa nabavili i sokolsku odoru. Tu je granica njihovog pojma o Sokolstvu. Ima ih opet, koji, bogzna iz kojih razloga, do danas još nisu poneli sokolski znak

na svom kaputu. Među ovima imamo i članova, čije se vladanje u javnom životu nimalo ne poklapa s našim i pisanim i urođenim zakonima i principima sokolskim. Ima ih koji su skloni svim onim porocima, protiv kojih se Sokolstvo baš najviše i bori: pijančevnju, kartanju, sablažnjivim izgredima i t. d. Mnogima je takvim »Sokolima« sokolska odora i legitimacija samo plašt za prikrivanje svih tih njihovih negativnih i sablažnjivih osobina, i sredstvo za prodiranje u sve redove društvenog života, gde im inače, bez toga, ne bi moglo biti mesta.

Pošto, dakle, znamo i svesni smo velikih zadataka, koje stoje pred nama u Pragu, onda se nameće bezuslovna potreba da se proverí, do u tačine, ko će sve uzeti učešća na sletu, i ko će nas tamo, kod braće Čeha, reprezentovati. Ono, istina, naš bratski Savez je izdao raspis i sva potrebna uputstva i propise za ovaj slet, pa je predvideo i naglasio ko će sve snositi odgovornost za eventualna odstupanja od tih propisa. Ali, neka mi je dozvoljeno, da se ovdje poslužim jednom narodnom: »Otac posla svog nastajnog sina sa čupom po vodu, i pre no što je ovaj pošao, otac ga dobro ispraši. Prisutni sused u čudu ga zapita: A zašto biješ dete kada ništa nije skrivilo? — Zato, odgovori otac, — jer ako razbije čup, onda su batine izlišne«.

A kako mi u našim redovima imamo mnogo takvih »netaštih sinova«, na njih valja obratiti naročitu pažnju, i ovoga puta im onemogućiti učešće na sletu u Pragu.

Ovo su stvarnosti, iako bolne, ali istinite, i o njima se mora ozbiljno voditi računa.

Ako pak nije moguće potpuno probrati i takve članove isključiti iz učešća na sletu, moguće je bar njihov broj svesti na minimum. A to bi se dalo izvesti na taj način, što bi bratske župe, preko svojih naročitih, pouzdanih organa, prikupile sve potrebne podatke o svakom pojedinom članu, koji se je prijavio za slet. A na dan — dva pre polaska, ili na sam dan polaska u Prag, valjalo bi izvršiti jednu strogu smotru, podvrći svakog člana jednom kraćem — jezgrovitom ispitu, s kojim bi se postigao dvojak cilj: utvrdilo bi se, da li je svaki brat upoznat bar sa najosnovnijim pojmovima o Sokolstvu, i drugi: da li svaki brat zna i naš, državni jezik. Ovako odabrani mirne duše možemo izići i pred braću Čeha i pred celi svet, bez bojazni da ćemo se obrukati. Bolje je da u Prag podemo i u manjem broju, jer broj znači malo, a odlike i vrline: sve.

Pavle Kvačić, Torža

Na konferenciji pretresena su sva važna i aktuelna pitanja sokolske štampe, koja su delimično bila predmetom diskusije i na poslednjoj glavnoj skupštini Saveza. Posle saslušanja izveštaja urednika, donesni su zaključci u pogledu načina uređivanja i gospodarske strane pojedinih listova.

Ustanovljena je potreba da se u svoj sokolskoj štampi uvede službeni pravopis s neznatnim izmenama, pa je povereno Prosvetnom odboru da o tome podnese upravi Saveza konkretn obrazložen predlog.

Ustanovljena je nadalje potreba da se sokolski omladinski listovi kao i izdanja namenjena najširim slojevima u pogledu pisma i jezika po mogućnosti prilagode potrebama pojedinih krajeva.

Rešeno je, da se u toku ove godine u cilju što jačeg širenja sokolske štampe izvrši svestrana propaganda i preduzmu druge shodne mere.

Pretreseno je nadalje pitanje izdavanja naročite knjižnice za sokolske čete, pa je rešeno, da prosvetni odbor Saveza izradi o tome detaljan plan i podnese ga upravi Saveza.

U vezi s novo osnovanom Sokolskom agencijom, pretresen je način izdavanja povremenog sokolskog izveštaja (biltena) i sistematskog obaveštavanja dnevne štampe o Sokolstvu.

Predstavnik Jugoslovenske sokolske matice podneo je potanko izveštaj o stanju Matičnih izdanja, pa je ustanovljena potreba što uže saradnje Prosvetnog odbora Saveza i Jugoslovenske sokolske matice u pogledu prodaje sokolskih knjiga.

Na kraju pretreseno je i pitanje sokolskih izdanja saveznog načelnništva, prosvetnog odbora i Jugoslovenske sokolske matice u 1932 godini.

IX svesokolski slet u Pragu

Sletske vesti

INFORMACIONI SASTANAK LEKARA-SOKOLA

Za dan 2 aprila sazvao je lekarski otesek za IX svesokolski slet sastanak u svrhu informacija i razgovora o podeli posla i uređenju dežurne službe na sletištu i po gradu.

POZORISTA ZA VREME SLETA

Narudžbe za rezerviranje ulaznica treba poslati prema odluci sletskog odbora direktno pojedinim pozorišnim upravama. Narodni divadlo izdalo je već i program svih komada, koje će ono izvoditi u sletskim danima a također i Stavovske divadlo. Ovi programi mogu se naručiti uz od 1 Kč kod uprave pomenutih pozorišta.

PROPAGANDA ZA SLET U INOSTRANSTVU

U Burgosu je nastojanjem guvernera bilo aranžirano sokolsko veče sa telovježbenim tačkama i prikazivanjem filma prošlog sleta te uz predavanje o ovogodišnjem sletu i o značenju Sokolstva.

FRANCUSKI GIMNASTE I SLET

»Le gymnaste«, oficijelni organ francuskih gimnasta, u svom trećem broju donosi ponovo informativni članak o sletu, u kojem se govori o samoj organizaciji sleta, o sletskoj izložbi i o istoričkim spomenicima i prirodnim lepotama Čehoslovačke.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 29 o. m. predavanje Poslanstva Čehoslovačke republike o temi: Savremena Čehoslovačka;

dne 6 maja predaje brat prof. dr. Kršić o temi: »Čehoslovačka savremena književnost«.

Predavanja održavaju se svakoga petka od 20 do 20.30 sati.

Hristos voskrese!

Svoj braći i sestrama pravoslavne veroispovedi čestitamo Hristovo uskrsnuće. Hristos voskrese!

Uredništvo i uprava

Konferencija štampe Saveza SKJ

Dne 23 i 24 o. m. održana je u Ljubljani u prostorijama uredništva »Sokolskog glasnika« pod predsedanjem I zam. starešine Saveza SKJ br. E. Gangla konferencija sokolske štampe, na kojoj su uzeli učešća savezni načelnik i urednik »Sokola« brat Ivan Bajželj, predsednik Saveznog prosvetnog odbora brat dr. Vi. Belajčić, eko-

nom Saveza br. B. Živković, tajnik Saveza br. A. Brozović, urednik »Sokolskog glasnika« br. S. Celar, urednik »Sokolića« brat Jeras, urednik »Naše radosti« brat Lavrenčić, članovi redakcionog odbora »Sokolskog glasnika« brat V. Švajgar i brat J. Pohare te član uprave Saveza i predsednik Jugoslovenske sokolske Matice br. dr. R. Fux.

Rosija - Fonsier ♦ društvo za osiguranje i reosiguranje ♦ Beograd

LOVENSKO SOKOLSTVO

Sednica ženskog prednjačkog zbora ČOS

Pred desetak dana održana je u Pragu i sednica ženskog prednjačkog zbora češkoslovačkog Sokolstva pod vodstvom načelnice s. Provanzlikove u prisustvu svih triju potstarešina ČOS i načelnika br. Hellera, te zastupnika prosvetnog odbora. Savetovanja bila su podeljena na dva dela, na tekuća i na sletska pitanja. Po danju počasti pok. starosti dru. Scheineru i po odašiljanju pozdravnog brzojava s. dr. Tyrš, podala je savezna načelnica svoj izveštaj. Zanimljivo je bilo slušati, da između dosadanih apsolutivnih prednjačkih škola ČOS, kojih je bilo svega 1738, radi u organizaciji još gotovo 64 %, ostale sestre, iz raznih uzroka napustile su rad, bilo stalno ili privremeno. Novi takmičarski način za ženske, čime se ide za postizanjem izdašnosti, bio je do sada izveden u 3/5 svih društava s 24.000 vežbačica, oko 15.000 naraštajki i 48.000 deca. Uspehi su vrlo lepi. Prvi dan je potom bio posvećen također i pregledavanju raznih telovežbačkih tačaka, osobito prostih vežbi, a drugi dan se je raspravljalo ponajvećma o sletskom programu, koji je bio prihvaćen kao privremeni. O učestvovanju članica na konjima kod povorki prednjački zbor je odlučio da se ih pripusti, ali samo na izričitu njihovu želju i po preporuci načelnika konjičkog oteka.

Brat dr. Jindra Vaniček kao vežbač

U poznatom listu »Tjelocvik«, koji izdaje br. Fr. Erben, oglasio se je br. Bohumil Havel, prijatelj i saradnik zaslužnog načelnika ČOS i slovenskog Sokolstva, brata dra Vanička, te opisuje, kako je bio bivši načelnik svestrano radin i spretn vežbač. Već kad je stupio kao mlad čovek u smihovsko sokolsko društvo, domala je pokazao sve svoje vrline, te je tvrdom voljom i marljivošću doskora postao jedan između najboljih vežbača društva, koje tada nije imalo loših vežbača. Najbolje je vežbao na ručama, ali i na preči pokazao se je kao pravi majstor. Novce vežbe je hitro naučio, ali mnogo je pažnje posvećivao također i pravilnom i elegantnom izvođenju, što je i kasnije, kao prednjak i voda međunarodnih vežbačkih vrsta, uvek zahtevao od svojih takmičara. Kao vežbač takmičara bio je neprocenjiv, jer je imao vanredan dar, da je svakoga između njih pravilno ocenio o sposobnosti, pa je prema tome i svakoga tako navezavao. Ma da je bio br. dr. Vaniček veliki pristaša vežbanja na spravama, ipak nije nikada prikrivao, da mu također i vežbanje prostih vežbi i laka atletika leži na sreću. Također i sam se je bavio mačevanjem, veslanjem i plivanjem, te je kao takmičar u poslednjim vrstama postigao lepe uspehe. U mladosti se je vrlo zanimao za koturaštvo, u čemu se nije takmičio, ali je bio na daleko poznat kao izvrstan, dobro treniran koturač. Tako svestranih sposobnosti imao je malo ko između sokolskih prednjaka, zato je bio i kao načelnik svestrano izvežban i dobar poznavalac čitave telesnouzgojne struke.

Zagranica župa ČOS

Sva češkoslovačka sokolska društva, izvan češkoslovačke republike, organizovana su delomično, u Severnoj Americi, u posebnom sokolskom savezu, a sva ostala društva u Zagranicnoj župi, koja je istotako članica ČOS. Zagranicna župa ima svoje sedište u Pragu, te broji, sada, 32 društva s 1514 članova i 507 članica. U toku 1931 godine osnovano je pet novih društava. Rad po društvima razvija se sasvim normalno i lepo, ali se oseća privredna kriza i po sokolskim društvima, u mnogim krajevima vrlo osetljivo. Na slet je prijavljeno iz Zagranicne župe oko 1000 učesnika, od toga 180 do 200 vežbača. Župa izdaje također i svoje glasilo »Zahranicni Sokol«, koji izlazi jedamput mesečno u Pragu.

Izborna takmičenja vežbačica u ČOS za slet

Svojevremeno smo izvestili, da je za sve vežbačice u ČOS, dakle za članice, naraštajke i ženske decu, uveden sasvim novi takmičarski način, koji se u mnogočem razlikuje od onoga za članove. Pogotovo je to važno, da moraju u svim takmičenjima učestvovati sve vežbačice a ne samo one, koje se dobrovoljno prijavile. Prema uspesima podelile se nato sve vežbačice u više razreda. Također i na svesokolskom sletu takmičice se ženske po tom načinu i baš sada vrše se u celoj ČOS,

u svim župama izborna takmičenja između svih vežbačica da se pokaže njihova sposobnost za slet. K sletskim takmičenjima biće naime prepuštene samo one takmičarke, koje su na župskim takmičenjima pokazale stanoviti stepen izvežbanosti i izdržljivosti.

Nekoliko podataka o snazi ČOS

Iz statistike ČOS, koja je sastavljena za godinu 1930 vidi se, da je češkoslovačko Sokolstvo tada brojilo 3161 jedinicu, većinom društava, a također i oteka ili, kako mi zovemo četa, bilo je lepi broj. Ali brojčano čete ne dosižu postotka, koji je u jugoslovenskom Sokolstvu. Društava je naime bilo 2906, a četa samo 255. Iz toga je razvidno, da se čete osnivaju samo tamo, gde su već u početku dani svi uslovi, da se četa može kasnije, kad bude stajala na čvrstim temeljima, pretvoriti u društvo. U ČOS bilo je 230.824 pripadnika - dece, 73.438 naraštaja i 359.440 članstva. Među decom bilo je 108.957 muške dece i 121.867 ženske, u naraštaju: 38.597 muškog i 34.841 ženskog. O članstvu treba napomenuti, da je bilo upisanih 256.326 muškaraca i 103.114 ženskih. Razmer je dakle između muškog i ženskog članstva 2:5 naprama 1, što znači, da je sokolska misao također i među češkoslovačkim ženskim uhvatila dubok koren. Omladinska odeljenja su doduše nešto manja od ukupnog broja članstva, ali 304.262 pripadnika omladinskih odeljenja je svakako imponentan broj, ta dosiže gotovo 2/3 članstva. Pripadnika pak u opće brojila je ČOS koncem godine 1930 svega 663.702 lica, što joj daje dominantni položaj među slovenskim Sokolstvom.

Programi praških pozorišta za vreme sleta

Vodeća praška pozorišta, Narodni divadlo, nadalje Stanovske divadlo, kao i gradsko pozorište na Vinohradih, sastavila su privremeni repertoar predstava prigodom sletskih dana u Pragu. U Narodnom pozorištu daveće se onih dana: »Prodana nevesta« od Smetane, »Libuša« od istog kompozitora, nadalje »Lucerna« od Novaka, »Iz života leptira« od braće Čapkov, »Osvit nad Slovačkom« od Tojanovskog, Smetanin »Poljubac«, Fibihov »Pad Arkuna« i Jirasekov »Jan Hus«. Također i stanovsko pozorište daveće tih dana predstave samih čeških i ostalih slovenskih autora.

Najveće sokolsko društvo

Svojevremeno općenito se je mislelo, da je matično društvo Praški Sokol, također i najveća sokolska jedinica uopće. Stvarno je to društvo i više decenija i prednjačilo po broju članstva. Ali razvitak Praga u veograd imao je kao posledicu, da je broj stanovništva u centru opao, dok se je periferija povećala, tako da su današnja periferijska mesta Praga postali njegovi važni delovi. Najveće sokolsko društvo je danas na Vinohradima. Broji ništa manje nego 6772 pripadnika, više dakle nego nekoje jugoslovenske župe. Među njima je članstva 2855 muškoga i 1366 ženskoga, omladinska odeljenja broje 2551 pripadnika. Članova vežbača je 302, koji su poprečno posećivali svaki čas vežbanja, kod članica je taj broj čak i veći, naime 321. Poprečno posećivanje kod muškog naraštaja je 110 po času, kod ženskog 109, kod muške dece 554, a kod ženske dece 587. Društvo ima posebni ha-zenski, koturački, mačevalački, smučarski i konjički otek. Priredilo je u velikim praznicima veliko taborenje s 140 učesnika. U društvu je i dramatski i lutkarski otek. Društvo do danas nema svog sokolskog doma, ali se za to sprema. Namerava izgraditi dom na velikom prostoru gde bi bilo prikladno vežbalište i dečije igralište.

60 godišnjica Sokola Žižkov

Ovog proleća slavi Sokol na Žižkovu (Prag) veoma svečano svoju 60-godišnjicu, na koju su pozvana sva žižkova društva, pored sokolskih društava Praga. Dne 8 maja održava se svečana jubilarna skupština društva i otvaranje jubilarne društvene izložbe. Dne 21 maja biće svečana društvena akademija, a 22 maja posle podne povorka kroz grad na vežbalište, gde će se održati javni nastup. U povorci sudelovaće sva lokalna, Sokolstvu naklonjena društva.

Br. dr. Oto Kral 60 godišnjak

Možda brat dr. Kral nije baš kao Soko toliko zaslužan, da bi ga se trebalo posebno sećati prigodom njegove 60 godišnjice, ali baš kao Soko cenio

je važnost nacionalnog rada i bio jedan od prvih pionira nacionalne misli i buđenja naroda u Sleskoj. Skoro nema važnijeg nacionalnog društva u kome ne bi bio aktivni član; tako je predsednik društva čeških lekara u Sleskoj, kojih ima danas preko 200, a bilo ih je jedva desetak, kad je on došao u Slesku kao mlad lekar, a da ih ima danas toliko i da se je tamo razvilo i Sokolstvo u velikom delu, njegova je zasluga. Bratu dr. Kralu, velikom nacionalnom pioniru i naše iskrene čestitke.

Poljsko Sokolstvo na sletu Siesko-moravske župe

Predsedništvo ČOS odobrilo je, da može sletski odbor za priredbu međuzupskog sleta Moravsko-sleske i Tešinske župe pozvati na slet u Moravsku Ostravu poljsko Sokolstvo iz tešinskog i iz katovičkog okruga, koja se nalaze na samoj češkoj granici, ako na to pristane Poljski sokolski savez. Na ovaj način izgleda, da će doći do što uže saradnje među Poljacima i Česima i na manjim priredbama, dakle češće, i to je baš u Sleskoj veoma važno, jer se time prelazi preko dugogodišnjeg tešinskog spora, koji je raz-

dvajao Čehe i Poljake. I opet jedan primer, kako bi i Bugari i mi trebali da stupimo na realno tlo sporazumevanja i zbližavanja.

Iz rada lužičkog Sokolstva

Lužičko-srpska sokolska društva imaju lep običaj da priređuju svake godine po nekoliko članskih društvenih večeri, gde se predava o Sokolstvu i o značaju narodnog rada, što je osobito za tamošnje prilike vrlo potrebno. Iza toga slede vežbe, deklamacije rodoljubnih pesama i t. d. Tako je priredilo društvo u Komorovu lepu društvenu besedu, gde je predavao br. Juraj Sevcik, a br. Martin Novak priredio je za omladinu lutkarsku predstavu. Zanimanje za lutkarstvo je također i među lužičkim Srbima vrlo naraslo. »Serbske Novine« javljaju, da je večer vrlo lepo uspeo, te ga stavljaju za uzor svim drugim društvima, kako treba prirediti slične besede. Glavnu skupštinu održalo je društvo Haslov, koja se je lepo razvijala. Društvo prikuplja lepi broj svesnoga članstva, koje širi u svom kraju pravu nacionalnu svest. Na skupštini je bilo, pored redovnih izveštaja, također i lepo predavanje o svesokolskom sletu u Pragu.

Što pišu Nemci o pokojnom bratu dr. Scheineru

Smrt vode slovenskog Sokolstva odjeknula je također i među nemačkim gimnastičkim krugovima. Polumesečnik »Die Leibesuebung«, glasilo gimnastičkih učitelja i stručnjaka, doneo je po njegovoj smrti izveštaj na dve stranice o delovanju i uplivu dra Scheinera. Pisac članka Edgar Stahlf je piše sledeće: »Iza Tyrša najslavniji voda Sokolstva je mrtav i nebrojena množina Sokola i vojnika otplatila ga je u Pragu na njegovom zadnjem putu. Pokojniku ide najveća zasluga za to, jer je sokolska misao sjedinila sve Slovene u zajedničkom radu. Počast koju mu je iskazao narod, Scheineru je u punoj meri zaslužio, i ljubio je svoj narod iz svega srca. Proživio je teške časove tada, kada su ga proganjale

austrijske vlasti, te ga sredinom rata zatvorile. Ali njemu i njegovom narodu bližao se je čas oslobođenja. Svoga neprijateljstva za Nemce nije nikada skrivao, te je u tom pogledu znatno pridobio u Međunarodnoj gimnastičkoj uniji. Pred mrtvim neprijateljem položemo također i mi naše oružje sa željom, da bi pojava tog narodnog junaka, kojemu nije bilo nikakav boj za dobrobit svoga naroda pretežak, postala također uzorom voditeljima nemačkoga Turnerstva.« — Također i organ nemačkih Turnera u češkoslovačkoj republici, koji izlazi u Teplama, setio se je kraćom veću smrti pokojnog Scheinera i podvukao njegove velike zasluge za Sokolstvo i Slovenstvo.

Sokolska inicijativa u pošumljivanju goleti

U nekoliko mahova istakli smo na ovome mestu o ulozi Sokolstva u preporodu našega narodnog života. Navodili smo i potkrepljivali naša tvrđenja mnogim činjenicama, koje krasi Sokolstvo, i koje mu daju preimuštvo jedne eminentne narodne organizacije. Razume se, da smo uvek i u svakoj prilici isticali Tyršev sistem telesnog vežbanja, pa i duhovnog, jer neumrla naš sokolski učitelj nije nijednom zamislilo telesno vežbanje odvojeno od duhovnog.

No Tyrš je svojoj organizaciji usadivao sve one lepe i plemenite ideje koje su u skladu sa sokolskim, pa sletstveno tome i nacionalnim interesima, te se stoga Sokolstvo bavi svim društvenim problemima, koji bi bili kadri da naše društvo odvedu ka nečem višem, moralnijem i većem blagostanju. A to će postići onda, kad naše Sokolstvo, pored Tyrševe telovežbe, prihvatiti i sve one grane društvenog života, koje teže da našu naciju što više kulturno i ekonomski podignu. Jedna je takva ekonomska činjenica svakako i pošumljivanje goleti u našoj zemlji.

Poznato je dobro od kolike je važnosti šumarstvo za svaku državu, a naročito za našu, i kako bogatstvo predstavljaju ogromni kompleksni šuma za našu narodnu privredu. S toga će se srdačno pozdraviti kad svu našu braću i sestre prozme ideja da Sokolstvo i u tom pošumljivanju goleti kao i u čuvanju državne i samoupravne šume uzme što vidnijeg učešća. Pa ne samo to, nego i stalno isticanje važnosti toga problema učiniće da se o toj privrednoj grani povede još više računa i zainteresuju i najšire narodne mase.

Na godišnjoj skupštini Sokolske župe Niš pao je predlog u tom smislu od brata dra Zarka Miletića, šefa šumarskog oteka Moravske banovine i ja se koristim tom prilikom da proiskutujem taj korisni predlog. Mi smo već dovoljno napomenuli, da se Sokolstvo, kao prerashodno nacionalna slovenska organizacija ne sme oglušiti ni na jednu činjenicu narodnoga života, koja ga čini naprednijim, pa ni na ovu o kojoj govorimo. U pogledu akcije za pošumljivanje goleti Sokolstvo će u tome najbolje uspeti preko svojih seoskih sokolskih četa, jer su one za tu akciju najpozovnije. Poznato je, također da seljak u nekim našim krajevima naročito voli da uništava šume, a da se i ne stara o novim izdancima. Zbog takva rdava shvatanja, o ovoj tak važnoj grani, i opusteli su neki krajevi naše države. Za to bi bilo upu-

Iz načelnništva i tehničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO

od 26 aprila 1932

Savezni načelnik br. Bajželj otvara sednicu i izveštava, da će se na ovoj sednici, kako je to i bilo odlučeno, raspravljati pre svega o pripremanju u pogledu učešća na svesokolskom sletu u Pragu i da je na tu sednicu pozvan također savezni podnačelnik br. Vojinović iz Beograda. Izveštio je ujedno, da će pravilnik za putovanje u Prag biti objavljen u »Sokolskom glasniku«. Kako se sletski odbor, koji vodi pripreme za slet u Pragu, nalazi u Beogradu, a načelnništvo i TO pak u Ljubljani, zato treba naći načina i odrediti njihovu kompetencu u poslovanju. Treba utvrditi što spada u delokrug Ljubljane a što Beograda. Brat Ambrožič, koji je referent za sletске pripreme, izveštava da će članstvo biti informirano preko stalne rubrike u »Sokolskom glasniku« o toku svih priprema a redakcija ove rubrike poverena je njemu. Sve zaključke sletskog odbora u Beogradu njemu će dostavljati br. Vojinović. Prijave i odobrenje prijave za učestvovanje na sletu te izdavanje legitimacija vodiće se u Ljubljani. Za odlazak naraštaja na slet u Prag određen je dan 22 juna. Prijave za sve učesnike treba slati poimenično te je za nje određen termin 4 juna o. g. do 6 sati naveče. Prijave koje stignu iza tog roka neće se uzeti u obzir. Uz prijavu samu mora se za svakog pojedinca također ujedno doznačiti i odgovarajući iznos za vožnju željezničkom od jugoslovenske granice do Praga. Koliko će to iznašati, to će pravovremeno objavit željeznički otek. U svrhu organizacije lekarske službe, kako za vreme putovanja tako i u Pragu, sletski odbor pozvaće sve župe, da prijave lekare iz svojih župa, a koji će učestvovati praškom sletu, i koji bi hteli da vrše lekarsku službu. Članstvo voziće se u Prag u tri smeru i to: preko Maribora, Kelebija, Gyekenjisa, dok će sav naraštaj biti dirigovan samo u pravcu preko Maribora. Za vreme boravka u Pragu organizovaće se opšta informacijska služba, i to opšteg značaja posebno i tehničkog posebnog. Broj naraštaja, koji će učestvovati na sletu, određuje se na 500, i to: 320 muškog i 180 ženskog. Naraštaj stiže u Prag 24 juna naveče, a vraća se iz Praga 30 juna naveče. Članstvo stiže u Prag 1 jula, a vraća se iz Praga 7 jula naveče. Takmičari putuju u Prag zasebno, naime u Prag stižu 29 juna naveče. Župe moraju prijaviti Savezu, sa koje će stanice otputovati dotična župa, odnosno njene jedinice. Kao pomoćnik saveznog načelnika br. Bajželja određuje se savezni podnačelnik br. Vojinović, koji će u Prag otputovati nekoliko dana pre, da može informirati ČOS o nama i od ČOS same za nas pribaviti potrebne informacije. Glede nastupa naših župa u posebnim tačkama zaključuje se pregledati prijave i sve pojedine prijavljene tačke, a to pred odaskom u Prag, dok će se u Pragu izvršiti za nastup još naročiti pokusi. Danom 7 jula, t. j. po odlasku naših vlakova, od strane SKJ prestaje organizovano putovanje te će se članstvo, koje će ostati tamo radi poduzimanja izleta po Češkoslovačkoj, morati pravovremeno prijaviti da ga ČOS dodeli kojoj izletničkoj grupi. — Obzirom na ponovnu molbu župe Novi Sad, da se izborna takmičenja za prvenstvo SSS odlože, ista će se upitati, da li se može zadovoljiti ako se izborna takmičenja odžre eventualno umešto 28 i 29, kako je to bilo i odlučeno, dne 25 i 26 maja. — Načelnik župe Split br. Lhotsky javlja, da preuzima

Prof. Đura Mrvaljević, Negotin

Kupujte zastave kod J. Neškudla, Ljubljana

Jugoslovenska Sokolska Matica u Ljubljani

registrovana zadruga s ograničenim jamstvom.

U smislu § 23 pravila sazivlje se

redovna glavna skupština

za petak 20 maja 1932 u 17 sati u prostorijama Narodnog doma u Ljubljani, Tomanova ulica

Dnevni red:

1. Potvrda godišnjeg računa i bilance za god. 1931.
2. Čitanje izveštaja revizije Saveza slov. zadruga,
3. Apsolutorij upravi zadruga.

Glavna skupština može stvarati zaključke, ako je zastupana barem 1/5 svih zadruga. Ako ih nije toliko, pola sata kasnije na istom mestu i sa istim dnevnim redom drži se druga glavna skupština, koja može stvarati zaključke bez obzira na broj prisutnih (§ 27 pravila).

Ljubljana, dne 26 aprila 1932.

Upravno veće.

organizaciju takmičenja u veslanju te samog treninga. Tom takmičenju pristupiti se vežbači iako nebi znali proste vežbe do tražene mere. — Prva se pravilnik za ispite smučarskih sudaca Pravitnik će se objaviti u »Sokolu«. — Prva se s odobravanjem na znanje, da je br. Česen položio ispit u smučanju s dobrim uspehom. — Glade programa sednice Medunarodne gimnastičke federacije, a koja će se održati 4 jula u Pragu, povela se je o tome debata, u kojoj se je za pojedine tačke utanačilo i zauzelo gledište. Načelnstvo Saveza na toj sednici odlučeno je da zastupaju braća Jeras i Trček. — Raspravljalo se je nadalje o stiglim dopisima Ministarstva za fizičko vaspitanje naroda glede dozvole davanja vojničkih konja sokolskim otsecima, kao i glede opreme konja i t. d., a nadalje i o odnosima između sokolske organizacije i streljačkih družina. Tim povodom stalo se je na gledište, koje se u punom opsegu ne slaže s mišljenjem komisije, koja je izradila svoje predloge. — 20 vežbovnih časova za sokolske čete, a što je predloženo u rukopisu, daje se na pregled br. Mačusu. — Župa Niš dostavlja kratak pregled sistema vežaba na spravama i prostih vežaba na odobrenje, da bi se to moglo predati u štampu, a što se otupa br. Vojinoviću. Medutim župa neka to ne daje pre u štampu dokle ne bude objavljen Sulceov telovežbački sustav i terminologija. — Članak o učesću Jugoslovena na sletu u Pragu za spomen-knjigu COS preuzima br. Jeras.

Sednica je bila zaključena u pola noći.

Iz telovežbačkog sveta

SAVEZ ČESKOSLOVAČKIH RADNICKIH TELOVEZBENIH DRUŠTAVA

Iza češkoslovačkog Sokolstva Savez radničkih telovežbenih društava predstavlja drugu najznačajniju telesno-vaspitanu organizaciju u Češkoslovačkoj republici. Još pre nekoliko godina bili su Orlovi na drugom mestu, ali blagodareći uspešnom radu, socijalno demokratski DTJ (Svaz djelnihkih telovežbenih jednot) premašili su i po broju pripadništva i po radnosti orlovsku organizaciju. Naše čitaoc sigurno će interesovati ova druga najjača organizacija naročito i zato, pošto i ona vežba isključivo po Tyrševom telovežbačkom sastavu, pa i ona slavi već po svojim jedinicama stogodišnjicu Tyrševog rođenja, čoveka velikana.

DTJ razdeljene su organizatorno u 13 pokrajinskih župa, a svaka župa ima po nekoliko okružja. U 1930 godini savez uvećao se za 120 novih društava, a stanje pripadnika naraslo je za preko 19.500 lica. Krajem pomenute godine u savezu bilo je udruženih dakle 13 pokrajinskih župa sa 50 okružja, odnosno 1220 društava ili, kako oni to nazivaju »jednota« sa 137.977 pripadnika; od toga 51.837 muškog i 17.364 ženskog članstva, 9011 naraštajaca, 7133 naraštajki, 25.228 muške i 26.404 ženske dece. Broj članstva uvećao se, prema broju od 1929 god. za 5499 članova i 2204 članice, naraštaja za 557 naraštajaca i 145 naraštajki i konačno kod dece za 5133 dečaka i 5817 ženske dece. Najveća između župa je plzenjska, koja broji 273 jedinice u 9 okružja sa 35.405 pripadnika; na drugom je mestu Prag, a na trećem Moravska Ostrdava — dakle pokrajine sa razvijenom veleindustrijom. Što se tiče pojedinih društava, na prvom mestu je Žižkov kod Praga sa 1008 pripadnika, na što sledi Plzen II, itd. Zanimiva je statistika po zvanju članstva, odnosno pripadništva: od članstva u ukupnom broju 69.201 pripada industrijskom radništvu 38869 lica, zemljoradnicima 3018, trgovačkim namesenitima 0754, činovništvu 2873, obrtnicima 2027, učitelja i profesora ima 463, lekara 66; jurista 66, studenata 677, domaćica 8890 i t. d. Od članstva je organizovanog u političkoj socijalno demokratskoj stranci oko 44%.

Po telovežbenoj strani DTJ imaju 5278 prednjaka i 2780 prednjačica, koji vode prosečno 60.096 vežbačkih kategorija. U vlastitim domovima vežba 51 jednota, a 256 društava ima već i vlastito letnje vežbalište. Savez ima po sokolskom uzoru osnovan ozledni fond. Naravno da se osim gimnastike po društvima gaji i laka atletika, ciklistika, hazena i druge igre, plivanje, a kod centrale osnovan je i naročiti odbor za radničke skaute Prosvetni rad je veoma razgranjen i pokazuje dobre uspehe. U 1930 god. održano je 2933 predavanja, 11.298 govora pred vrstom a sviju drugih prosvetnih priredaba bilo je preko 26.000. Stručne knjižnice brojile su preko 23.000 knjiga, a zabavne preko 70.000. Pozorišne otseke ima skupno 508 društava, lutke 154 jedinice, dalje 62 muzike, 102 pevačkih zborova i t. d.

Iz ovoga je razvidno, da DTJ predstavlja naročito u radničkim krugovima jednu veoma snažnu organizaciju, koju nije pre deset godina mogao srušiti ni komunistički pokret, iako su se tada DTJ razdvajale na socijalističke i komunističke jednote. Danas medutim DTJ broje dvaput toliko članstva, dok

komunistička federacija za telesni odgoj ne predstavlja ni po svojoj moralnoj snazi, a ni po broju ono što su vodeći komunistički krugovi svojevremeno očekivali. Starosta DTJ jeste g. Hummelhans, drž. poslanik, a načelnik g. Mrazek. Organizacija podržava veoma korektno odnošaje sa češkoslovaškim Sokolstvom.

IZ SAVEZA BUGARSKIH JUNAKA

Već smo sv. jevremeno spomenuli, da nekoja istaknutija lica u redovima bugarskih Junaka traže da se stvori jedan jedinstveni bugarski junački telovežbački sustav. U poslednjem broju junačkog lista »Zdrave i sila« o tome pitanju piše g. D. Lazev, bivši starešina saveza, koji naglašuje, da je potrebno, da se sva junačka radinost usredotoči u prvom redu na telesno vaspitanje naroda po vežbaonicama i letnjim vežbalištima a na osnovu jednog jedinstvenog junačkog vežbačkog sustava. Svakako bilo bi potrebno, kaže dalje pisac, da se Junaci više udeležuju kao telesnovaspitna organizacija koja je pozvana da s vlastitim sredstvima probudi rad u zemlji.

Ponovno moramo podvući, da bugarskim Junacima nikako nije potreban kakav nov, bugarski telovežbački sustav, te bi mnogo celishodnije bilo da bi u celini preuzeli sokolski Tyršev sustav, koji u svojoj opširnosti sigurno pruža braći Bugarima potpuno sve ono što je potrebno za uspešno vaspitanje naroda u pravcu modernog telesnog vaspitanja. Nekoliko puta smo već naglasili, neka vode Junaka preuzmu i propagiraju sokolsku misao, i po telesno vaspitanju i po ideološkoj strani, i uveriti će se, da će i junačka organizacija u toku nekoliko godina imati mnogo veće uspehe od dosadašnjih, a i potpora celog slovenskog Sokolstva neće onda izostati. Medutim treba već jednom da se počne radom.

TELESNO VASPITANJE U POLJSKOJ

Već 1927 godine osnovan je u bratskoj Poljskoj republici Državni ured za telesno vaspitanje i Državni naučni savet za telesni odgoj, iako je bilo već tada pri ministarstvu prosvete posebno odeljenje za ovu granu. Naravno je stvar, da obe institucije rade sada zajedno tako, da se Državni ured brine za telesno vaspitanje vanškolsko, a ministarstvo prosvete u okviru svoga resora. U svim je poljskim školama vežbanje obligatno 3 časa nedeljno, a osim toga još dva časa za sportske igre. Svaka škola ima i svog lekara, odnosno lekaricu, koji moraju da su prisutni kod svakog vežbanja. Od Državnog ureda osnovana je u Varšavi i Škola za telesno vaspitanje, gde se spremaju za svoje zvanje nastavnici gimnastike.

KRONIKA

Slovačka književnica Terezija Vansova slavi 75 rođendan. U slovačkoj literaturi pre rata kroz decenije dominirala su imena triju literata: Hurbana-Vajanski, Hviezdoslav i Kukučín. Pod njihovim uticajem počele su pisati i žene, pa imamo i tri čuvene književnice: Šoltsova, Timrova i Vansova. Terezija Vansova, koja je slavila svoj 75 rođendan u Banjskoj Bistrici, u literaturi pristaže je Hurbana-Vajanskog. Njezina dela nisu prevedena na strane jezike, kako je to slučaj sa Šoltsovom, ali se baš njezina dela među Slovacima najviše čitaju. Njezin je i dosada najuspeliji roman »Širota Podhradskih«, koji je prvi put izašao pre 40 godina, a dosada je postigao pet izdanja. Pored pomenutog romana napisala je još roman »Kletva« i više novela. Radila je i kao publicistinja. Terezija Vansova rođena je 1857 u Velikoj Slatini i potomak je stare patricijske slovačke porodice Medvedskih.

23 godišnjica smrti generala dr. M. R. Štefanika. Svake godine češkoslovačka javnost na dan 4 maja seća se pretrane i tragične smrti, organizatora češkoslovačkih legija u Francuskoj i prvog vrhovnog komandanta svih legija

Dr. M. R. Štefanik

general dr. M. R. Štefanika, koji je kao i Masaryk bio rodom Slovak. I Štefanik bio je oduševljen Soko, pa je i kao Soko radio na oslobođenju svoga naroda.

60 godišnjica smrti velikog Ilira Ljudevita Gaja. Dne 20 aprila 1872 umro je u Zagrebu veliki Ilir Ljudevit Gaj, koji je uspeo da izvede kulturno jedinstvo, koje je postalo onda kasnije i osnova za rad na jugoslovenskom političkom jedinstvu. Gaj je prvi tvorca narodne inteligencije, onaj, koji je prvi počeo širiti narodnu prosvetu, i već

njegova zamisao, koju je vatreno propagirao da kulturno zbliži i ujedini sve južne Slovence, zaslužuje da ga se ceo naš narod seća s najvećom zahvalnošću.

Bivši kralj španski Alfons XII nasledio milione. U Madridu umro je aprila meseca milionar Valdecilas, koji je skoro sav svoj imetak u vrednosti od 150 miliona dinara ostavio bivšem španskom kralju, koji je za njega bio pravi narodni vladar i jedina garancija mirnog narodnog života.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Banja Luka

SOKOLSKO DRUŠTVO BOS. PETROVAC

Položili društveni prednjački ispit

Na dan 17 i 18 aprila o. g. položili su pred komisijom za polaganje društvenih prednjačkih ispita u Bos. Petrovac, koju je imenovala Sokolska župa Banja Luka, a koja se sastojala od predsednika br. Miloša Volka te članova komisije, braće: Dragutina Sekanine, dr. Pere Mirkovića, Jove Marjanovića i Dragoljuba Sarića, društveni prednjački ispit sestra Koviljka Rakić sa odličnom uspehom, brat Salih Kulenović sa vrlo dobrim uspehom

Tečaj češkog jezika

Sokolsko društvo Bos. Petrovac, pored svih ostalih priprema, za IX svesokolski slet u Pragu organizovalo je još i tečaj češkog jezika. Tečaj pohađaju 52 slušaoca, od kojih ima članova, članica i naraštaja. Svi uredno dolaze i s velikim interesom prate predavanja, kako bi se sa braćom i sestrama u slovenskom Pragu mogli bolje razumeti, pa i posle sleta održavati bratske veze.

Predavanja se drže dva puta sedmično u učionici Narodne osnovne škole. Nastavnik tečaja je starešina društva brat Dragutin Sekanina.

Župa Beograd

SOKOLSKO DRUŠTVO STARA PAZOVA

U subotu 16 o. m. održano je pred prepunom sokolanom selo, na kome je br. društveni lekar održao vanredno uspešno predavanje o temi: Bitka na Marni. Predavanje je odlično uspeo u svakom pogledu, jer br. Georgije Mihajlović važi kao jedan od najboljih naših sokolskih predavača. Posle predavanja razvila se igranka. Svirala je omiljena jazz glazba Ditlov iz Zemuna.

Župa Celje

SEJA ŽUPNE UPRAVE.

je u torek, 3. maja ob pol devetih zvečer u Narodnom domu u Celju. Na sporedu je med drugim razprava o došlih važnijih dopisih, predlagi glede sprembeh u društvenih upravah, poročila župnih funkcionarjev (načelnika župe, prosvetarja, blagajnika) poročilo župnega častnega razsodišča in slučajnosti.

SOKOLSKO DRUŠTVO KRŠKO.

Delavno sokolsko društvo v Krškem, ki si je s svojimi akademijami in drugimi javnimi nastopi pridobilo sloves v Posavju, je tudi 100 letnico Tyrševoga rojstva častno proslavilo. Podčrtati moramo, da je odlicen moralen in gnoten uspeh pripisati vestnim pripravam telovadnih oddelkov in odsekov, ki so v globokem razumevanju sokolske misli in dolžnosti pokazali le pozitivne uspehe.

Po uvodni sokolski koračnici, odigrani po društvenem salonskem orkestru, je prosvetar br. Vutkovič prisrčno, v globoko zasnovanem govoru povdajal pomen moža, ki je kot ustanovnik, dal tudi vse potrebne smernice največjemu slovenskemu gibanju. Bogat spored telovadnih točk, ki so sledile govoru pa je navdušil vse navzoče brate in sestre, ki so docela napolnili dvorano in galerijo. Prednjaški zbor s prednjaki(njami) nač. br. Florianom, je vse točke prednesel v tako dovršeni obliki, da je s telovadečimi žel res zaslužno pohvalo. Izvzemiš dveh točk je vse pri klavirju spremljal br. Vutkovič Posebno pohvalno je treba omeniti telovadeče člame iz Stare vasi, ki se v polni meri zavedajo sokolskih dolžnosti in odgovornosti!

Ob koncu prireditve je starosta br. Borštnik izročil ženskemu naraščaju sokolske znake, nakar je bila uspela akademija zaključena. Izvajali so: Ženska deca: »konjičke«, M. d.: »Preskokli čez kozo«, Ž. n.: »Vaje s šerpami«, M. n. in ž. d.: »Tamo daleko«, Ž. n.: »Bradlja« in »Zabe«, Ž. d.: »Rukovete«, Čli: »Praške proste vaje«, M. n.: »Mladost«, Čli: »Bradlja«, Ž. n.: »Gor čez jezero«, M. n.: »Skupine — šestnajsto-

rica«, Ž. n.: »Narcis«, Čli: »Ritmične proste vaje« in Članice: »Skupinske vaje«.

Po redu je ta akademija v tej sezoni že druga, kar izpričuje veliko delavnost krškega Sokola, ki je pa tudi v vseh drugih odsekih skrajno marljiv in je poleg drugih iger dal na oder opereto »Kakor stari, taki mladi«, ki je v režiji se. Varlove sijajno uspela in je z njo gledališki odsek gostoval tudi v Rajhenburgu.

SOKOLSKO DRUŠTVO SOSTANJ.

Prosvetni odsek Sokola v Šoštanju je priredil 10. t. m. Gregorčičevo proslavo, ki je uspela nad vse pričakovanje. Sodni predstojnik br. Potočnik je v lepem govoru orisal pesnikovo življenje in delovanje. Čuvstveno je podala »Dekletovo molitev« s. Zagarjeva. Br. Rejce je temperamentno recitiral »Soči«.

Marsikateremu je zasolilo oko ob lepem dramatičnem prizoru s petjem »Njega ni«. Tudi deklamacije naraščajnika Vrečka in Vrabčeve so zelo ugajale. Kot solistinja je nastopila s. Schneiderjeva in nam prav lepo zapela »Pogled v nedolžno oko«.

Tovarniški pevski zbor je žel za svoje izvajanje zaslužno priznanje.

Prav prisrčno proslavo je zaključil »Sokolski pevski zbor« z Gregorčičevo: »Nazaj v planinski raj« pod vodstvom br. Vrečarja Prireditelj je bila prav dobro obiskana in zasluži agilni prosvetni odbor vso pohvalo.

Župa Karlovac

Osnivanje Sokol. društva Cetin-grad.

U želji za širenje nacionalne vesti i sokolske ideje i u najzabavnijim našim mestima, a na pobudu već prijašnjih sokolskih radnika braće: Kekelja, Frliča i Herecega, održana je dne 28. februara o. g. u prostorijama Drž. osnovne škole u Cetin-gradu konstituirajuća skupština, kojoj su se odazvali pozvani članovi, a već dotada prijavljeni kod privremenog odbora njih 40 na broju. Radosna je činjenica da su od gornjih članova polovica vežbači, željni rada i puni poleta.

Za imenovanje u upravni odbor predloženi su sledeći: za starešinu br. Nikola P. Tepšić, ravajući učitelj u Cetin-gradu, za zamjenika starešine br. Miloš Kangrga, trgovac, za tajnika br. Rudolf S. Frlič, upravitelj škole u Cetinskom Varošu, za načelnika br. Ivan Hereceg, upravitelj škole u Kruškovači, za prosvetara brat Dušan Dražič, upravitelj škole u Radovici, za blagajnika brat Ivan Kekelj, opć. blagajnik, za statističara brat Pavle Vrbanić, ispitanik opć. beležnik, za odbornike br. ing. Kapić Mustafa, Madarić Ivo, opć. beležnik i načelnik te Žegarac Miloš, trgovac.

Župa Ljubljana

NAŠ ŽUPNI ZLET.

Župna uprava je bratskim edinicam že dostavila svoj proglas, s katerim jih poziva na čim večjo udeležbo in sodelovanje na župnem zletu, ki ga priredi 4. in 5. junija ne-le kot preskusk članstva za pohod na IX. svesokolski zlet v Prago, temveč predvsem tudi kot župno svečano proslavo stoletnice rojstva dr. Miroslava Tyrša. Da bi župni zlet v vsakem oziru tudi res uspel se je organiziral poseben propagandni odsek, ki ima nalogo, da izvede najintenzivnejšo propagando, tako v vrstah lastnega članstva, kakor tudi med ostalim občinstvom, ki ga je treba zainteresirati za to jubilejno prireditelj. Propagandni odbor se torej sedaj, ko nas loči od župnega zleta jedva še dober mesec, obrača na vse župne edince — vsa društva in čete, pa tudi na celokupno članstvo s pozivom, da se odzovejo polnoštevilno klicu svoje župe, da store vse, da bo župni zlet v vsakem oziru uspel. Propagandni odsek se obrača predvsem na vse brate, ki posedujejo slavnostni krog s pozivom, da se zleta sigurno udeležijo, kar bodi za člame iz Ljubljane in okolice brezpogojna dolžnost; za nas vse veljaj načelo, niti en krog ne sme ostati doma! Gre pa še za več, ne le, da bomo slavili stoletnico Tyrševa, temveč moramo pokazati javnosti tudi dejansko moč naše župe, ki je ena

med najjačimi v državi s svojimi 70 edinicami in skoro 11000 članstva; moramo pa tudi bratom in sestram naših novih edinic, ki jih je precej in, ki še niso imeli prilike nastopiti na večjih prireditvah pokazati uspehe našega dela in jim dati na ta nači nvzpodbudo za nadaljnje delo. Naš poziv velja še prav posebno bratom iz Ljubljane, kajti Ljubljana, v kateri se zlet prireja mora baš na zletu pokazati v vsakem pogledu, da ima od tisočev članstva med svojimi društvi res močan odstotek aktivnih in delavnih Sokolov. In končno v tej materijalizirani dobi pokažimo, da je naše Sokolstvo mogočna sila idealizma in požrtvovalnega dela za napredek in zdravje naroda, ki ne kloni! Zdravo! Za propagandni odsek: Poharc Janez — predsednik.

SOKOLSKO DRUŠTVO VIČ.

Zigonovega Danila ni več. Odsel je od nas on, ki smo ga ljubili in ki je bil najmarljivejši in najvestnejši telovadec.

Mlad poln vere in zaupanja v samoga sebe je odšel v tujino, da se izobrazi. Toda usoda mu ni dopustila tega. Namenila mu je krajšo, zato pa mukepolno pot. V Brnu, kjer je študiral tekstilno šolo, ga je zavrtna bolezen položila na bolniško posteljo. Bolnega so pripeljali v ljubljansko bolnico.

Brat Danilo Žigon

Tih, udan v usodo, je ležal na postelji 19letni mladenič. Ni jadikoval, ni tarnal, le na obrazu se mu je bralo, da trpi nadčloveške muke.

V četrtek 21. t. m. pa je klonilo njegovo izmučeno telo in smo ga v soboto spremili v prav lepem številu na zadnji poti iz državne bolnice na viško pokopališče.

Iz sokolskih vrst smo izgubili z njim enega najmarljivejšega telovadca. Bil je sokol z dušo in telesom. Še kot otrok je prišel v telovadnico, katera mu je bila potem drugi dom. Ni je bilo telovadne ure, da bi izostal brez pravega vzroka. Bil je vedno pripravljen in o pravem času na svojem mestu. Ljubil je telovadnico, ljubil pa so ga telovadci in vaditelji.

V soboto 23. t. m. se je vršil pogreb blagopokojnega brata Danila Žigona iz mrtvašnice deželne bolnišnice na pokopališče na Viču. Na zadnji poti ga je spremlilo polnoštevilno članstvo Sokolskega društva na Viču, zastopniki Ljubljanskega Sokola in Sokola Ljubljana II. Mrtvo truplo so nosili na pokopališče do prezgodnjega groba Sokoli, nakar se je poslovil od pokojnega Danila v sreč segajočem govoru brat Bronislav Battelino. Ko je legel mrak na zemljo so se pogrebi z bolejšto v sreč poslovil od pokojnega brata, katerega spomin bo živel trajno v naših srečih.

SOKOLSKO DRUŠTVO SISKALJUBLJANA.

Dokler nima naš Sokol lastne strohe, se razvija na videz mirno in tiho, skoro bi rekli preskromno, toda v notranjosti je življenja toliko, da je vsak sunkcionar z delom dovolj obremenjen, če ne preobložen — mladina pa telovadi.

V zimskih mesecih je bilo mnogo sej vseh odsekov, prosvetni odsek pa je prirejal predavanja, da so prišli tušli tudi starejši lahko na svoj račun. Naš Sokol ima posebno srečo, ker ima dovolj lastnih predavateljev. Br. Rupnik je imel 17. marca filmsko predavanje, ki se ga je udeležilo 120 gledalcev. — Dne 29. in 30. marca je predaval deci — naraščaju in članstvu brat Puhar »Večer zanimivih slik« združeno s pripovedovanjem pravljice. Kako te večje, je pokazala obakrat polna dvorana. Predavatelj ima poseben talent, da s svojim pripovedovanjem mladino kar očara. — O sokolski disciplini je predaval 6. aprila brat Jesih. Ko bi bili starši vedeli, kolike važnosti je bilo to predavanje, gotovo bi jih bilo več kot 46. Tisti, ki predavanja niso zamudili, so prišli na svoj račun in so bili za krasne besede predavatelju gotovo hvaležni, predavatelj pa je imel zadovoljenje, ker je pripravil tako zanimivo temo.

Tudi v telovadnici se vrše nagovori o Tyršu. Renati Tyrševi, o Fu-

gnerju, o drži telesa, o redu in snagi v telovadnici, kdo in kakšna bodi sokolica itd.

Pri novi stavbi sokolskega doma se je zopet pričelo življenje. Vsa sokolska srca bijejo samo v misli, da se izvrši otvoritev lešeca avgusta čim večinstnejše.

Zato na delo! Zdravo!

Župa Osijek

IZ UPRAVE ŽUPE.

Aktom broj 3992/32 odobrila je uprava župe osnutak i imenovala upravu Sokolske čete Macute (društva Voćin) sa starešinom Mačković Đurcom, prosvetarom Ivičić Olgom i načelnikom Belaća Jocom na čelu.

Aktom broj 4762/32 od 20. o. m. odobrava se osnutak i imenuje uprava Sokolske čete Jamena (društva Šid) sa starešinom Novaković Jęftimijem, prosvetarom Mahovac Žikom i načelnikom Radojević Ljubišom na čelu.

Sednica izvršnog odbora od 23. marta o. g. (Prisutni Petrović, Vučić, ing. Kvapil, Stanetti, Fišer, Beara, mr. ph. Borbaš, Komadina, Gamberger i Urban) stvorila je sledeće važnije zaključke: Odobrava se osnutak i imenuje se uprava čete Dakovački Selci (društva Dakovo) sa starešinom Mačković Božom, prosvetarom Bobinac Petrom i načelnikom Šibl Franjom na

čelu. Odobrava se osnutak i imenuje uprava čete Gorjanski Ivanovci (društva Đakovo) sa starešinom Berberović Stjepanom, prosvetarom Has Josipom i načelnikom Paštenjak Matom na čelu.

Odobrava se osnutak i imenuje uprava čete Magić Mala (društva Nova Kapela Batrina) sa starešinom Sunišić Matijom, prosvetarom Radičević Ivanom i načelnikom Čičić Ivanom na čelu. Imenuje se uprava društva Berak sa starešinom Penavić Josipom, prosvetarom Otahal Alojzem i načelnikom Horvat Ivanom na čelu.

Imenuje se uprava društva Nijemci sa starešinom Subotić Antunom, prosvetarom Blašković Ivanom i načelnikom Živković Đurcom na čelu — Imenuje se uprava čete Cep, Martinci sa starešinom Hrkalović Stojanom, prosvetarom Tesko Gustavom i načelnikom Kiš Stjepanom. Imenuje se uprava čete Đurdanci (društva Đakovo) sa starešinom Milanović Andrijom, prosvetarom Jelaković Josipom i načelnikom Milanović Fabom na čelu. Imenuje se uprava čete Privlaka (društva Vinkovci) sa starešinom Vujinović Dimitrijem, prosvetarom Antolić Stjepanom i načelnikom Nedić Ljubomirom na čelu. Zaključuje se da se četa Budimci pretvori u društvo te se imenuje uprava sa starešinom Dragoljović Mirkom, prosvetarom Radosavljević Đorđem i načelnikom Bojanić Savom na čelu. — Zaključuje se iznos od 1000—

dinara koji je upravi župe darovao brat Jan Novak iz Našica, prigodom sticanja državljanstva naše kraljevine, upotrebiti za nabavu prelaznih nagrada pri takmičenjima. — Prima se na znanje da je za štampanje župskog glasila podnela najpovoljniju ponudu Narodna štamparija pa se zaključuje istoj poveriti štampu toga glasnika župe.

Sednica izvršnog odbora od 30. marta o. g. (prisutni Petrović, Vučić, ing. Kvapil, Stepanov, Fišer, mr. ph. Borbaš, Komadina, Furman, Gamberger, Oklobdžija i Urban) stvorila je sledeće važnije zaključke: Imenuje se uprava čete Andrijević (društva Slav. Brod) sa starešinom Keliš Cvetkom, prosvetarom Derkes Matijom i načelnikom Bukatko Kirilom na čelu — Imenuje se uprava društva Trpinja sa starešinom Daskalović Ljubomirom, prosvetarom Gačša Zorom i načelnikom Živanović Petrom. — Imenuje se uprava čete Gornji Miholjac (društva Podr. Slatina) sa starešinom Delić Ilijom, prosvetarom Carevski Viktorom i načelnikom Avirović Radivojem na čelu. — Imenuje se uprava čete Lužani (društva Oriovac) sa starešinom Skrinjug Milanom, prosvetarom Skrinjug Milanom i načelnikom Agatić Franjom na čelu. — Imenuje se uprava čete Nuštar (društva Vinkovci) sa starešinom Švager Hinkom, prosvetarom Rončević Đujmom i načelnikom Jankov-

sky Jaroslavom na čelu. — Odobrava se osnutak i imenuje uprava nove čete Veliki Vučkovec (društva Habjanovci) sa starešinom Petković Ilijom, prosvetarom Ljubojević Draganom i načelnikom Ilić Mitrom na čelu. — Na predlog društva Osijek, gornji grad imenuje se na ispraznjenom mestu sestre Šumove Božene i Šume Adolfa, koji su se otseleli iz Osijeka, za načelnicu Šala Anica, za I zamenicu Kovalska Slava, za II zamenicu Sila Maca, a za zamenika revizora Brnjevarac Pavle. — Na predlog društva Šid imenuje se za načelnicu sestra Opojević Branka, a za njezinu zamenicu Lacko Bogoslava. — Uzima se na znanje likvidacija čete Mitrovac (društva Kutjevo).

IZ NAČELNIŠTVA ŽUPE.

Načelništvo Saveza SKJ odobrilo je sastav Tehničkog odbora župe po predlogu Načelništva župe. U T. O. ulaze braća: Dr. Stojan Muičević, Mirko Sila, Zvonko Hriberški, Budislav Šandarov iz Osijeka Gornjeg grada, te braća Dragan Muk, Josip Srb, Vlado Srb i Antun Marković iz Osijeka Donjeg grada. U sastav T. O. ulaze još izaslanik Prosvetnog odbora župe i župskog zdravstvenog odbora.

SOKOLSKO DRUŠTVO OKUČANI.

Sokolsko društvo Okučani proslavilo je 27. marta na vrlo svečan način 100. godišnjicu rođenja dra. M. Tyrša.

Svečanu akademiju, na kojoj je izvedeno 7 tačaka, i to Sokola Okučani i četa Bodegraj i Gredani, otvorio je pozdravnim govorom društveni starešina brat Bogdan Jojić i zatim je prikazao veličinu Tyrševog rada u preporodu češkog naroda i velike zasluge za Slovenstvo. Posle predavanja otpela su sokolska deca »Oj Slovenie«, a zatim odlično su izvedene ostale tačke programa. Akademija je završena s pozorišnim komadom »Na samrtnim mukama« koji su izveli članovi na sveopće zadovoljstvo.

SOKOLSKA ČETA U DAPCIMA.

Dne 28. marta o. g. priredila je sokolska četa u Dapcima prvu sokolsku priredbu i predavanje. U 3 sata po podne sakupio se veliki broj seljaka na predavanje koje je držao brat ing. Kikić-Petrović, sreski agronom u Cazmi, a u 7 sati naveče odbržana je sama priredba.

Prisutne goste pozdravio je brat starešina, posle kojega su sokolska deca deklamovala tri prigodne deklamacije. Grupa ženske dece izvela je proste vežbe, a na svršetku je po članstvu bio izveden igrokaz. Sve izvedene tačke bile su popraćene velikim odobravanjem svih prisutnih, a osobito roditelja, koji su uživali gledajući vežbe svoje dece.

Prisutnim gostiju bilo je preko 200 pa je prama tome moralni i materijalni uspeh bio odličan.

Bolni na želodcu, črevesju, jetrih, žolču, ledvicah, mehurju, diabetičarij in drugi, pa tudi odmora potrebni gredo najraje v zdravilišče

ROGAŠKO SLATINO

Tritredensko bivanje, odnosno zdravljenje, v tem pokrajinsko prekrasnem zdravilišču s svojimi vreli zdravilne mineralne vode vrača telesu zdravje, duhu čistost in prožnost. — Pišite takoj po prospekt! —

1. maja prične zgodnja sezona, 16. junija glavna sezona. Priznani zdravilni uspehi ~ udobnost ~ cenost.

Na vsesokolski zlet

V Prago morate v svečanem kroju. Tega Vam izdela solidno po meri in zelo poceni **tovarna oblek**

Stermecki, Celje, št. 44

Dobro češko in domačo blago, rdeča tkanina za srajce, platno za naraščajške hlače, telovadne triko hlače in maje, telovadni čevlji, sokolske kape, pasovi, ovratniki, znaki in vse druge potrebščine po zelo niskih cenah.

Društva zahtevajte ponudbe s ceniki in vzorci!

Prva Češka tvornica muzičkih instrumenata u Moravskoj

Josip Lidl
u BRNU (Čehoslovačka)

Dobavljač Jugoslovenskih i češkoslovenskih vojničkih glazba i sokolskih jedinica

Dobavlja prvorazredne instrumente uz mirne cene. — Cenike badava.

Radi svetovne krize zelo znižane cene!
RADIJOMANACIJSKO TERMALNO KOPALIŠČE
37°C DOLENJSKE TOPLICE 37°C

ozdravi sigurno reumatizem, išijans, ženske bolezni i. t. d. Hrana (zajutrak, kosilo, večerja), kopelji in stanovanje u kopališkom domu vse skupaj Din 50—
Sezona od 1. maja do 1. oktobra

Postaja: Straža-Toplice. — Zahtevajte prospekte!

Трговина соколских потрештина и кројачка дворана

Грга Хорватеk

Добављач Савеза Сокола краљ. Југ.

ЗАГРЕБ
ФРАНКОПАНСКА УЛИЦА 9

израђујем све врсте прописаних соколских свечаних и вјешбачких одијела, за све категорије мушко и женско чланство. Продаја свих соколских потрештина уз врло умерене цијене. — Робу разашљем поузедем. — Ваљским друштвима обављам брзу отпрему.

Tko oglašuje, taj napreduje!

KLIFEJE
vseh vrst no fotografijah ali risbah izevršuje najsolidnije
KLIFARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVACI

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3 je najveća regulativna hranilnica v Jugoslaviji
Ima vlog nad 480,000,000 Din

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo
Vse naložbe obrabuje kar najbolj ugodno. — Posojila dovoljuje na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje

Za male trgovce in obrtnike ima posebno kreditno društvo, za poplne naložbe pa sodni depozitni oddelek. — Za varčevanje mladine izdaja domaće hranilnice, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje poloznice
Telefon št. 2016 in 2616 Pošt. ček. račun št. 10.533

Uradne ure za stranke so od 8. do 12:30

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА

БРАНКО ПАЛЧИЋ ♦ ЗАГРЕБ

Добављач Савеза Сокола краљевине Југославије Краљице Марије 6

Бројавни наслов: „Трикоџа“ Загреб • Телефон интерурбан 26-77

Израђујем све врсте соколских потрештина за јавни и излетни наступ свих категорија нашег чланства и то тачно према пропису Савеза Сокола краљевине Југославије. Слике у оригиналним бојама прописних одела налазе се у књизи „Организација Савеза СКЈ“. — Захтевајте цијенике и проспекте. — Цијене врло умерене, а за тачну и солдану израбу јавним.

Preporučamo tvrke, koje oglašuju u »Sokolskom Glasniku!

Sokolske zastave po sniženim cenama!

Zbog konkurza bivše firme J. Neškudla u Ljubljani, čije je aktivno imanje prodato na javnoj dražbi, i budući nam je uspelo da dobijemo svu stečajnu masu, u stanju smo da nudimo nekoliko komada sokolskih zastava uz veoma snižene cene. Ove su se zastave nalazile, neizgotovljene, među predmetima stečajne mase, pa da ih se već jednom oslobodimo, rado ćemo ih otpustiti po vanredno prihvatljivim cenama:

1 sokolska zastava od čiste svile, plića soko svilom vezena, u svih osam uglova svilom vezena narodna ornamentika, natpis SOKOLSKO DRUŠTVO, oko zastave pozlaćena reze (cena ovoj zastavi bila je za vreme firme J. Neškudla dok nije pala pod stečaj 8000.— Din), sada je nudimo za 1500.— Din.

1 sokolska zastava, jedna strana od crvene svile sa svilom i zlatom vezanim ukrasima, druga strana i svu ostalo po želji u jednostavnoj izradbi, cena ca. 2500.— Din.

1 naraštajska zastava od vune, natpisi vezeni svilom, svilom vezeni ukrasi u svih osam čokova, oko zastave reze, cena 700.—.

Spomenute su zastave izrađene u kvaliteti, kao što ju je dobavljala bivša firma J. Neškudla u Ljubljani, stoga ne možemo za kakvoću preuzeti nikakvu garanciju! — Ove zastave šaljemo na želju neobavezno na ogled!

Ujedno slobodni smo javiti, da smo cene svima vrstama zastava duboko snizili, pak ne važe više cene, koje smo lanjsko godine objavili!

Tražite ponude i nacрте!

Josip Hafner d. z o. z.
zavod za umetno vezenje i kovinsku industriju
Ljubljana, Prisojna ulica 5 (Tabor)

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepnostima, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspacava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisijska prodaja odora svoju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831
ZAHTEVAJTE CENIK